

HILD JÓZSEF ÁLTALÁNOS ISKOLA

1051 Budapest, Nádor utca 12.

OM: 034886

HELYI TANTERV

NÉMET NEMZETISÉGI NYELV ÉS IRODALOM

1-4. ÉVFOLYAM

Célok és feladatok

- Alakuljon ki a tanulóban az igény és a képesség, hogy gondolatait, véleményét és javaslatait elődei nyelvén ki tudja fejezni.
- Legyen képes a tanuló tudása alapján a német nyelvet használni.
- Nyerjen képet a Magyarországon élő német kisebbség mai és múltbeli életéről és kultúrájáról, valamint a németnyelvű országok népeiről.
- A német nemzetiségi oktatás tartalmazzon interkulturális témákat is.

A német nyelv megtanulása és mindenre kiterjedő használata a legfontosabb feltétele a Magyarországon élő német kisebbségnek, mint népcsoportnak való fennmaradásra.

A nyelv a kultúra fontos része, mely az elődök kultúráját is magában foglalja, s egyben a nemzeti kisebbség értékes örökségét jelenti.

A kisebbségi oktatás valósítsa meg - a magyarországi közoktatás részeként - a Nemzeti Alaptantervben meghatározott célkitűzéseket és feladatokat. Egyidejűleg biztosítsa a nemzetiségi nyelv megtanulását, valamint a kisebbség történelmének, kultúrájának, hagyományainak megismerését.

A nyelvtan fontos, de ebben a tanulási korszakban más értékrenddel bír. A nyelv megtanulásának középpontjában a beszéd áll. Mindenekelőtt mondattípusokat és beszédelemeket kell gyakoroltatni. Fontos a nyelvtani ismeretek közlése, de az oktatás az általános iskolai tanulási periódusban ne legyen nyelvtanközpontú. A nyelvtani jelenségeket kis lépésekben sok gyakorlattal kell elsajátítani. Az új szerkezeteket példákkal és modellekkel kell megtanítani. A szabályokat nyelvi helyzetekből és cselekményekből kell nyilvánvalóvá tenni.

I. Fejlesztési feladatok

A fejlesztési feladatok szerkezete

1. Szóbeli és írásbeli szövegértés
2. Szóbeli és írásbeli szövegalkotás
3. A tanulási képesség fejlesztése
4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek a nyelvről
5. Irodalmi kultúra, az erkölcsi, esztétikai érzék kialakítása irodalmi művek értelmezésével

1. Szóbeli és írásbeli szövegértés

- *Beszédértés, beszédképesség*

- Részvétel egyszerű, mindennapi kommunikációban.
- Egyszerű kérdések megválaszolása megadott témákban.
- Saját élmény, gondolat, vélemény, érzés egyszerű és világos kifejezése, megfogalmazása a beszédhelyzetnek megfelelően egyszerű és összetett mondatokban.
- Mindennapi kifejezések, alapvető fordulatok megértése, amelyek a tanuló mindennapi életére, a családjára, környezetére, nemzetiségére vonatkoznak.
- Kérések és kívánságok kifejezése.
- Az olvasott szöveg tartalmának tömör reprodukálása, az információk visszakeresése, a szöveg lényegének kiemelése.
- Mondókák és versek helyes kiejtéssel történő elmondása.
- Utasítások megértésének szóbeli visszajelzése, valamint utasítások adása.
- Köszönés és a búcsúzás kifejezése.
- Bemutatkozás, tájékoztatás, ill. átadás.
- Kapcsolatteremtés.
- Egyszerű mondatokkal felvilágosítás és tudakozódás.
- Tetszés és nem tetszés kinyilvánítása, bocsánatkérés.
- Köszönet és jó kívánságok megfogalmazása.
- Egyszerű birtokviszony kifejezése.
- A feldolgozott témákról mondatalkotás.
- Saját és közös élmények elmesélése.
- Történetek és mesék egyszerű formában történő elmondása.
- A közvetített érzelmek, vélemények megértése.
- A tanuló aktív és passzív szókinccsének gazdagítása.

- *Olvasás és szövegértés*

Az első évfolyamra nem kötelező

- Hangos és halk olvasás.
- Folyamatos olvasás, helyes hanglejtéssel és kiejtéssel.
- Szövegértő olvasására való törekvés.
- Egyszerű szövegekből információ nyérése és továbbadása.
- Életkornak megfelelő szemelvények és szövegek megértése és feldolgozása.
- Szavak és szótárhasználat elsajátítása.

- *Írás és írásbeli képesség*

Az első évfolyamra nem kötelező

- Az alapszókinccs szavainak helyes írása.
- Mondatok és rövid szövegek leírása.
- Egy feldolgozott témáról 6 - 8 mondat önálló, vagy tanári segítséggel történő írása.
- Saját gondolatok egyszerű formában történő kifejezése.
- Képek leírása, képekből álló történetek alkotása.

A tanuló képes:

- ✓ adott témát kérdések alapján feldolgozni.
- ✓ adott szöveg/olvasmányok tartalmát megadott szempontok alapján összefüggően visszaadni.
- ✓ tárgyakat, ábrázolásokat, eseményeket előzetesen megadott rendszer szerint egyszerű nyelvi eszközökkel leírni.
- ✓ lírai, elbeszélő és dramatizált szövegeket érthetően, tagoltan előadni.
- ✓ párbeszédes helyzetben rövid, érthető, tárgyyszerű hozzászólással részt venni.
- ✓ egyszerű felvilágosításokat adni, kérdéseket feltenni, megértési nehézségeit kifejezni.
- ✓ megszokott tanórai helyzetekben előre megadott nyelvi eszközöket felhasználni.
- ✓ a hallott vagy olvasott szöveg és/vagy az azt kísérő szemléltető anyagok értelmezése alapján a szöveg lényegi információit követhetően megnevezni, képekről mondatokat alkotni, tanítói kérdésekre reagálni.
- ✓ gyakori fordulatokat magyarul és németül megnevezni.
- ✓ ismert nyelvtani szerkezetű és szókinccsű szöveget (adott esetben ismétlést követően) célirányos feladatok segítségével egészében megérteni.

2. Szóbeli és írásbeli szövegalkotás

- Egyszerű nyomtatvány kitöltése.
- Üdvözlét, üzenet, magán- és hivatalos levél, önéletrajz megírása.
- Egyszerű, rövid, összefüggő szöveg megírása ismert, hétköznapi témákban.
- Szöveg alkotása különböző közlésfajták alkalmazásával: élmények, események, jellemzés, párbeszéd.
- Személyes vélemény és álláspont kifejtése a jelenkor problémáival kapcsolatban.
- Szövegtípusok és műfajok ismerete.
- Saját álláspont pontos, önálló kifejtése, kiegészítés, újraírás, kreatív írás.

A tanuló képes:

- ✓ képeket és egyéb szemléltető anyagokat egyszerű nyelvi eszközökkel megnevezni.
- ✓ egy feladat megoldása során elért eredményeket ismertetni.
- ✓ szövegeket kiegészíteni vagy átalakítani.
- ✓ a szöveg tartalmát kifejezni, tetszést-nemtetszést kinyilvánítani.
- ✓ megadott szerkezeteket és nyelvi kifejezőeszközöket használni.
- ✓ adott témát kérdések alapján egyszerű nyelvi eszközökkel összefoglalni.
- ✓ gyakori német és magyar nyelvi fordulatokat értelemszerűen a másik nyelven visszaadni.
- ✓ gyakori német és magyar nyelvi fordulatokat értelemszerűen lefordítani.

3. A tanulási képesség fejlesztése

- Az alapműveltség elsajátításához, a hatékony tanuláshoz szükséges tudás megszerzésének és feldolgozásának csoportos és egyéni technikái,
- e technikák, a tanulást segítő különböző eljárások megismerése, használatuk gyakorlása.
- Kulturált és hatékony könyvtár- és internethasználat.

A tanuló képes:

- ✓ szótárfüzetet vezetni és használni.
- ✓ a szókincset a tanult technikákkal (szó- vagy képkártyák, gyakorlatok, játékok használatával stb.) önállóan gyakorolni.
- ✓ a nyomtatott médiát (pl. gyermekszótár/képes szótár) információszerzésre használni.
- ✓ hallott egyszerű szövegből többszöri meghallgatás után tanári segítséggel az alapinformációkat megérteni.
- ✓ írott szövegben az alapinformációkat megtalálni, bizonyos információkat megjelölni a feladat elvárásai szerint.
- ✓ információkat egyszerű nyelvi eszközökkel érthetően kifejezni.
- ✓ ismert tartalmakat vizualizálni.

4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek a nyelvről

- A mai német nyelv árnyalt és igényes használatához szükséges nyelvtani ismeretek elsajátítása;
- a szövegre, annak felépítésére, működésére, jelentésére és stílusára vonatkozó ismeretek alkalmazása a szövegalkotásban és a szövegek megértésében, elemzésében.
- A nyelvi kultúra fejlesztése, birtoklása megalapozza a tanulók sikeres szocializációját, hozzájárul megfelelő önértékelésük kialakulásához, biztosítja az igényes önkifejezés lehetőségét.

A tanuló képes:

- ✓ a tanórai gyakorlatban rutinszerűnek számító kommunikációs helyzetekben részt venni és tananyagot feldolgozni.
- ✓ gyakran előforduló alaktani és mondattani szerkezeteket megfelelően használni.
- ✓ a német nyelv tanult szókészletét érezhető akcentus ellenére kevés hibával és hanglejtéssel kiejteni.
- ✓ ismert szavakat és rövid kifejezéseket hibátlanul leírni, a mondatot lezáró írásjeleket felismerni.
- ✓ a helyi német nyelvjárást néhány szó és rövid rímes szövegen keresztül megismerni.

5. Irodalmi kultúra, az erkölcsi, esztétikai érzék kialakítása irodalmi művek értelmezésével

- Az olvasás mint műélvezet megtapasztalása, az olvasás iránti igény felkeltése.
- Az irodalom sajátos kifejezési formáinak felismerése, megértése és értelmezése.
- A művek és a műfajok hagyományai, mint a műalkotás megértésének egyik vonatkozási pontja.
- Érzékenység az irodalmi művekben megjelenő értékek, problémák, kérdések és kétségek felfedezésére.
- Önálló gondolkodás, az önkifejezés kulturáltsága, a kulturális és történeti másság felismerése, megértése és erre épülő tisztelete.
- A saját kultúra sokrétű ismeretén nyugvó képesség a különbözőség felismerésére és megértésére; annak tudatosítása, hogy a másság elfogadása elsősorban ismereteken alapul.
- Önálló ítéletalkotás társadalmi, történeti, morális és esztétikai kérdésekről. Képesség a konfliktuskezelésre és az önálló ismeretszerzésre.

A tanuló képes:

- ✓ rövid terjedelmű epikai és lírai műveket tanári segédlettel elolvasni és lényegi mondanivalóját megnevezni.
- ✓ a hazai német irodalomból vett népköltészeti alkotásokat elolvasni, mondókákat, rigmusokat, rímes verseket megtanulni.
- ✓ a modern műfajokból meséket, képregényeket, comic-okat elolvasni, tartalmuk lényegét kiemelni.
- ✓ a korosztálynak megfelelően hangjátékot, színdarabot, musicalt megtekinteni, esetleg előadni.

II. Közműveltségi tartalmak

1-4. évfolyam

Anyanyelvi kultúra, ismeretek a nemzetiség nyelvéről

1. Anyanyelvi kultúra

Személyes életvitel:

A tanuló személye, rokoni kapcsolatok:

- Bemutatkozás, ismerkedés
- Család, családtagok
- Napirend
- Test és testápolás, higiénia
- Ruházat, öltözködés

Társadalmi élet:

- Családi ünnepek: születésnap, karácsony, húsvét
- Kellékek
- Tevékenységek
- Étkezés
- Élelmiszerek
- Ételek hozzávalói, elkészítése
- Ízek
- Viselkedés étkezés közben

Iskola, képzés, hivatás:

- Iskola: helyiségek, személyzet
- Osztályterem: berendezési tárgyak
- Tantárgyak: órarend

Gazdaság, technika, környezet:

- Saját lakóhely, lakás
- Vásárlás
- Járművek, közlekedés
- Természet és környezet, évszakok
- Állatok

Politika és társadalom:

- Szabályok az osztályteremben.

Szó- és mondattan

- Az írás jelrendszere
- Írott kis- és nagybetűk, betűkapcsolás, szó, szószerkezet, mondat, szöveg.
- Hang, betű, szótag, szó, szóelem.

Szófajok:

- Ige (főigék, időbeli segédigék, módbeli segédigék; jelenidő, befejezett múlt)
- Főnév (nemek, egyes számú és többes számú alakok; esetek: alany, tárgy, részes)
- Melléknév (állítmányi és ragozatlanul határozói szerepben, fokozás)
- Számnév, névelő (határozott, határozatlan)
- Elöljárószó (helyviszonyt kifejezők)
- Névmás (személyes, kérdő, tagadó névmás)
- Kötőszó (egyenes szórenddel állók)
- Határozószó (helyhatározó, időhatározó)
- Módosító szó (tagadószó, indulatszó)

Mondatfajták:

- Kijelentő
- Kérdő (eldöntendő, kiegészítendő)
- Felszólító
- Egyszerű és összetett.

Helyesírás, központosítás:

- Alapvető nyelvhelyességi és helyesírási szabályok, írásjelek.

Ismeretterjesztő szövegek:

- Család, mindennapi élet, élethelyzetek, viselkedés, emberi kapcsolatok, ünnepek, egészség, életmód, természet- és környezetvédelem, iskola, kulturális élet, média

2. Irodalmi kultúra, irodalmi művek

Mondókák, gyermekversek:

- A költői nyelv (ritmus, rím, versszak, refrén)
- Gina Ruck-Pauquet: *Das Haus*;
- Friedl Hofbauer: *Was alles in der Schultasche ist*;
- Christian Morgenstern: *Die drei Spatzen*).
- További szerzők például: James Krüss, Georg Bydlinski, Josef Guggenmos, Robert Reineck, Christine Nöstlinger, Ursula Wölfel, Eleonore Zuzak, Helga Höfle, Detlev Kersten, Ilse Kleberger, Jochen Krüger, Peter Hacks, Wolfgang Menzel, Manfred Mai, Hans Manz, Franz Wittkamp.

Mesék:

- Szabadon választott Grimm ill. német kortárs mesék

Báb- és drámajátékok szövegei:

- Szabadon választott szövegek az ünnepnapokhoz, közismereti témákhoz kapcsolódóan

Gyermekkönyvek:

- Epikus művek jellemzői: cselekményt alkotó elemek > idő, helyszín, szereplők.
Eric Carle: *Die kleine Raupe Nimmersatt* Janosch: *Post für den Tiger, Oh, wie schön*

ist

Panama;

Magyarországi német szerzők gyermekversei, meséi, elbeszélései

- Edina Rieder-Erdőfy: *Kinderstimmen*
- Igele-Bigele (*Gyermekantológia*)
- Michélsz József: *Zauberhut*
- Koch Valéria: *Időfa*
- Arnold Krisztina: *Wolki und ihre Freunde*
- <http://mek.oszk.hu/08800/08816/08816.pdf>

1. évfolyam

Óraszám: 180 óra /év
5 óra/hét

Éves óraszám felosztása

Témakör sorszáma	Témakör	Óraszám
1.	Te és én	14 óra
2.	Az én családom	15 óra
3.	Az otthon és a környezete	22 óra
4.	A család otthon	20 óra
5.	Az én iskolám, az én osztályom	22 óra
6.	A múltó idő, a körülölelő természet	25 óra
7.	Egészség	22 óra
8.	Bevásárlás, szabadidő	18 óra
9.	Népköltészet, irodalom	22 óra
Összes óraszám:		180 óra

1. témakör: Te és én			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi/idegen nyelvű kommunikáció <i>Énkép önismeret</i> <i>A tanulás tanítása</i> Célnyelvi, illetve nyelvtanulás iránti motiváció, pozitív attitűd megteremtése; tanulók sikerélményhez juttatása Beszédkészség, hallás utáni értés készségeinek fejlesztése	Lexikai ismertek: Személyi adatok <u>Kommunikációs szándékok:</u> Köszönés, búcsúzás. Kapcsolatfelvétel. Bemutakozás: Név, lakóhely, kor. <u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Jelenidejűség. Kérdőszavak. „heißen”.	Egyszerű közlések, kérdések megértése, megválaszolása. Kommunikatív tevékenység: Mindennapi életre jellemző egyszerű párbeszéd alkotása. Kapcsolatteremtés, köszönés, búcsúzás kifejezése sokféleféppen. Szerepjátékok. Minden érzékszervet aktivizáló feladatok (képen látja, CD-ről hallja, ő ismételve kimondja). Daltanulás.	Magyar nyelv Ének-zene

2. témakör: Az én családom			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p>Énkép, önismeret</p> <p>A tanulás tanítása</p> <p>Hon- és népismeret</p> <p>A tanuláshoz szükséges koncentrációs képességek fejlesztése</p> <p>Beszédkészség, hallás utáni értés készségének fejlesztése</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u> Családtagok, <i>rokonok kapcsolatok</i> megnevezése (esetleg <i>nyelvjárásban is</i>). Cselekvések a családban.</p> <p><u>Kommunikációs szándékok:</u> Egyszerű mondat a családról. <i>Családtagok ábrázolása játékos formában.</i></p> <p><i>Személyek és tárgyak külső jellemzőinek leírása, pl. fotók alapján.</i></p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Kérdő névmások Személyes névmások E/3ban</p>	<p>Egyszerű közlések, kérdések megértése, megválaszolása.</p> <p>Spontán beszélgetés kezdeményezése.</p> <p>Családdal kapcsolatos mondókák, versek tanulása, elmondása.</p> <p>Családrajz.</p> <p>Egyszerű jelzők alkalmazása mondatokban.</p> <p>Cselekvésre vezető utasítások adása, azok megértése, szóbeli visszajelzése.</p> <p>Barkochba-játék tulajdonságokra, személyekre.</p> <p>Képek kiválasztása a hallott neve alapján.</p> <p>Minden érzékszervet aktivizáló feladatok (képen látja, CD-ről hallja, ő ismételve kimondja).</p> <p>Játék-kitalálás, emlékezetfejlesztés.</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Világító-rajz</p>

3. témakör: Az otthon és a környezete			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p><i>Hon- és népismeret</i></p> <p>Gondolkodási képességek fejlesztése (rendszerzés, összehasonlítás)</p> <p>Kreativitás fejlesztése</p> <p>Beszéd-készség, hallás utáni értés készségének fejlesztése</p> <p>Együttműködési készség fejlesztése</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u> Legfontosabb bútor és használati tárgyak. A gyermek szűkebb környezete: ház, udvar, kert, utca. Ismert háziállatok <i>Virágok, zöldségek a kertben, háziállatok nevei – esetleg nyelvjárási megfelelőik.</i> <i>Mondókák, dalok állatokról.</i> Közlekedési eszközök falun és városon.</p> <p><u>Kommunikációs szándékok:</u> Az otthon bemutatása. Csodálkozás, meglepődés kifejezése.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Főnevek nemei Eldöntendő kérdés Egyenes és fordított szórend. Igenlő és tagadó válasz „und” kötőelem használata. Határozatlan névelő (alanyeset).</p>	<p>Szókincsbővítés, aktivizálás. Hallott szöveghez kérdések alkotása és megválaszolása. Térbeli tájékozódás. Egyszerű térbeli viszonyok megjelenítése rajzzal is. Helyhatározók használata. Névelőhasználat egyszerű mondatokban. Mondatalkotás képről. Egyszerű mondatokkal felvilágosítás, tudakozás. Virágok, növények, állatok, gyümölcsök, zöldségek neveinek gyakorlása, rögzítése minél több érzékszerv bevonásával. Memóriajáték. Nyelvjárási megfelelőik felismerése. Szólanc-játék a meglévő szókincsből. Daltanulás.</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Ének-zene</p> <p>Világító/ környezetismeret, rajz</p>

4. témakör: A család otthon			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p><i>Hon-és népismeret</i></p> <p>Érzékelés útján szerzett tapasztalatok gyűjtésének, rendszerzésének fejlesztése</p> <p>Kreativitás fejlesztése</p> <p>Beszéd-készség, hallás utáni értés készségének fejlesztése</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u> Családtagok. Házimunkák. <u>Kommunikációs szándékok:</u> <i>Néhány kézműves termék előállítás: mézeskalácssütés, babakészítés, kukoricacsutkából vagy csuhéból.</i> - Azok bemutatása.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Határozatlan névelő</p> <p>Igeragozás E/1-3</p>	<p>Kapcsolatok a családban. A család bemutatása. Szerepjátékok. Tetszés, nem tetszés kinyilvánítása. Hallott szöveghez kérdések alkotása és megválaszolása. Manuális foglalkozás keretében néhány alapvető nyersanyag, eszköz nevének tanulása. Jelen idejű igék megfelelő használata.</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Világító/rajz, technika</p>

5. témakör: Az én iskolám, az én osztályom			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Matematikai kompetencia</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p>Énkép, önismeret</p> <p>Beszéd-készség, hallás utáni értés készségének fejlesztése</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u> Iskolaszerek, tárgyak az osztályteremben. Számok 0 – 12-ig. Cselekvések az iskolában.</p> <p><u>Kommunikációs szándékok:</u> Utasítások megértése, azoknak szóbeli visszajelzése.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Birtokos névmás: mein-dein Határozatlan névelő (tárgyeset). Felsőzlító mód E/2, T/2 megértése. Igeragozás E/1-3 Tőszámnevek 0-12-ig.</p>	<p>Utasítások megértésének szóbeli visszajelzése. Utánzó játék. Egyszerű mondatokkal felvilágosítás, tudakozódás. Hallott szöveghez kérdések alkotása és megválaszolása. Az iskola, az osztályterem ábrázolása- mondatalkotás képről. Egyszerű birtokviszony kifejezése. Névelőhasználat egyszerű mondatokban. Számok tanulása (mondóka). Számok és halmazok egymáshoz rendelése. Komplexitás a matematikaórán tanultakkal. Számkártya-játék. Játék: számtató, lottó, bingó.</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Matematika</p> <p>Világlátó/rajz</p>

6. témakör: A múlt idő, a körülölelő természet			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p>Énkép, önismeret,</p> <p>Környezettudatosságra nevelés</p> <p>Hon- és népi ismeret</p> <p>Érzékelés útján szerzett tapasztalatok gyűjtésének, rendszerezésének fejlesztése</p> <p>Beszéd-készség, hallás utáni értés, készségének fejlesztése</p> <p>Információs kultúra fejlesztése (gyűjtőmunka)</p> <p>Gondolkodási képességek fejlesztése (rendszerzés, összehasonlítás)</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u> Az évszakok, a hónapok, a napok. A napszakok. Napirend. Az időjárás megfigyelése. Változások a természetben, ismert fák és virágok. <i>Az év ünnepeire kapcsolódó mondókák, dalok: Mikulás napiversikék, újévi köszöntők.</i> <i>Mondókák, dalok természeti jelenségekről.</i></p> <p><u>Kommunikációs szándékok:</u> Egyszerű tájékoztatás az időjárásról. Beszélgetés a természetben bekövetkező változásokról. <u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Melléknévi állítmány Időhatározók</p>	<p>A témának megfelelő szóincs-bővítés, gyakorlás. Képek gyűjtése, csoportosítása. Komplexitás a világlátóórán (körny.ism.) tanultakkal. Hallott szöveghez kérdések alkotása és megválaszolása. Időhatározók használata. Mondatalkotás képről. Versek, mondókák tanulása, előadása. Saját és közös élmények elmesélése. Közös ajándékkészítés. Évkerék készítése. Megfigyelési napló – az időjárás, a természet változásairól. Mondóka, vers és dal tanulása.</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Világlátó/rajz</p> <p>Ének-zene</p>

7. témakör: Egészség			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Szociális kompetencia</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p><i>Testi és lelki egészség</i></p> <p><i>Hon- és népismeret</i></p> <p>Beszéd-készség, hallás utáni értés készségének fejlesztése</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u> Testrészek, testápolás. Egészséges életmód. Ruházat. <i>Személyek és tárgyak külső jellemzőinek leírása, pl. fotók alapján.</i></p> <p><u>Kommunikációs szándékok:</u> Az orvosnál: egyszerű párbeszéd.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Létige névszói állítmányokban. Kiegészítendő kérdés (wer, was, wo, wie). „kein”tagadó névmás (alany és tárgyeset). Jelzők (rokon ért.; ellentétes jelentésű).</p>	<p>Komplexitás a világlátó órán tanultakkal. Hallott szöveghez kérdések alkotása és megválaszolása. Szókincsbővítés, aktivizálás a mindennapi életre jellemző párbeszéd alkotásával. Mondatalkotás képről. Névelőhasználat egyszerű mondatokban. Szerepjáték: az orvosnál. Mondókák, dalok tanulása a testrészek neveinek gyakorlására. Babaöltöztetés (<i>népviselési ruhadarabok</i>).</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Drámapedagógia</p> <p>Világlátó/rajz</p>

8. témakör: Bevásárlás, szabadidő			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Szociális kompetencia</p> <p>Kezdeményező-képesség kompetencia</p> <p>Beszéd-készség, hallás utáni értés készségének fejlesztése</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u> Legfontosabb üzletek neve. Élelmiszerek. Kedvenc játékok.</p> <p><u>Kommunikációs szándékok:</u> Kérések, kívánságok kifejezése.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Igeragozás E/1-3 és T/1-3. „viel”, „wenig”, „kein” – mennyiségi viszonyok kifejezése. Anyagnevek.</p>	<p>Az élelmiszerek neveinek megtanulása. Boltos játék. Kérések, kívánságok kifejezése. Hallott szöveghez kérdések alkotása és megválaszolása. Névelőhasználat egyszerű mondatokban. Mondatalkotás képről. Kedvenc játékok bemutatása. KIM-játékok (látás, hallás, tapintás).</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Drámapedagógia</p>

9. témakör: Népköltészet, irodalom			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Európai azonosságtudat, egyetemes kultúra</i>	Rövid versikék, kiszámolók, gyermekjátékok tanulása. Népdalok, mesék képekben és <i>Mondókák, dalok állatokról és természeti jelenségekről.</i>	Hallott szöveghez kérdések alkotása és megválaszolása. Történetek és mesék egyszerű formában való elmondása. Mesefelismerő verseny. Ünnepekhez kapcsolódó gyermekjátékok, táncok tanulása, életben tartása.	Magyar nyelv Drámapedagógia Ének-zene

Továbbhaladási feltételek:

Legyen képes a tanuló:

- a német nyelven vezetett tanórát követni, a tanár utasításaira helyesen cselekedni,
- egyszerű mondatokat különböző témákhoz képezni,
- rövid párbeszédet folytatni, helyesen kérdezni és felelni,
- 3-4 mondatot egy képpel kapcsolatban alkotni,
- egyszerű, rövid mondatokat helyes kiejtéssel olvasni,
- kérdéseket egy hallott szöveghez alkotni, és megfelelő választ adni,
- a gyakran használt szavakat helyesen leírni,
- határozott és határozatlan névelővel egyszerű mondatokat alkotni,
- igét kijelentő mód jelen időben használni (én, te, ő, mi, ők - alakban),
- határozókat használni (hely: itt - ott, elől- hátul, fent - lent, balra - jobbra, idő: ma, holnap, reggel, este, éjjel),
- jelzőket mondatban alkalmazni (fiatal - öreg, nagy - kicsi, könnyű - nehéz, hideg - meleg, szép- csúnya, jó- rossz, fekete-fehér, kék, piros, sárga, zöld, barna),
- 12-ig számolni,
- 3-4 verset elmondani, és három dalt elénekelni.

2. évfolyam

Éves óraszám: 180 óra

5 óra/hét

Éves óraszám felosztása

Témakör sorszáma	Témakör	Óraszám
1.	Én és a családom	14 óra
2.	Az otthon, ahol én lakom	12 óra
3.	A lakóhely, a közlekedés	21 óra
4.	Az iskola, az osztályterem	20 óra
5.	Bevásárlás	20 óra
6.	Munkahely, foglalkozások	20 óra
7.	A múltó idő, természeti környezetünk	20 óra
8.	Szabadidő, hobbi	18 óra
9.	Egészség	15 óra
10.	Népköltészet, irodalom	20 óra
Összes óraszám:		180 óra

Belépő ismeretek és készségek

Beszédértés, beszédkésztség

A tanulók megtanulnak:

- német szavakat és mondatokat felismerni és megérteni,
- a feldolgozott témákhoz egyszerű információkat alkotni,
- a tanítás során elhangzott kérdésekre értelemszerű, helyes válaszokat adni,
- egyszerű mondatokkal bemutatkozni (név, kor, lakóhely, család, hobbi),
- kifejezéseket (köszönés, búcsúzás, megköszönés) a helyzeteknek megfelelően használni,
- helyes hangsúlyozással és helyes beszédtempóban 2 - 3 mondatot egy képről alkotni és rövid, egyszerű párbeszédet folytatni,
- saját véleményüket megalkotni,
- a tanév során kb.: 150 új szót,
- három verset (2 kiszámoló nyelvjárársban) elmondani, és három éneket énekelni.

Olvadás és szövegértés

- helyes kiejtéssel szavakat, szócsoportokat és mondatokat hangosan és halkán olvasni,
- egyszerű szövegekből az információkat megérteni, és kérdésekre válaszolni.

Írás és írásbeli készség

- az alapszókinszhez tartozó szavakat hibátlanul leírni,
- a jellemző német betűket felismerni,
- a gyakran használt szavakat önállóan leírni,

Nyelvhelyesség és helyesírás

- az ABC betűit leírni,
- a helyesírás néhány sajátosságát ismerni (nevek, főnevek és mondatkezdés nagybetűvel való kezdése).

1. témakör: Én és a családom			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció Eszztétikai-művészeti tudatosság kifejezőképesség <i>Énkép önismeret</i> <i>Tanulás tanítása</i> Beszédkészség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írástanítás	Lexikai ismeretek. Egyszerű információk a családtagokról. Munka a családban. Ünnepek. <u>Kommunikációs szándék kifejezése</u> Köszönés, bemutatkozás. <u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Kijelentő és kérdő mondat. Német ABC – szavak, egyszerű mondatok olvasása, írása.	Üdvözlés, elköszönés sokféleféppen. Egyszerű közlések, kérdések megértése, megválaszolása. Mindennapi életre jellemző egyszerű párbeszéd alkalmazása. Kapcsolatteremtés. Családi fotóalbum készítése. Családfa elkészítése nagyszülőikig. Kockajáték /családtagok és tevékenységek/.	Magyar nyelv Világlátó/rajz

2. témakör: Az otthon, ahol én lakom			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció Eszztétikai-művészeti tudatosság kifejezőképesség Beszédkészség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írástanítás	<u>Lexikai ismeretek:</u> A ház, a lakás. Berendezési és használati tárgyak. <i>Berendezési és használati tárgyak.</i> A lakóház környezete. <u>Kommunikációs szándék:</u> Állítások megfogalmazása. Tetszés és nem tetszés kinyilvánítása. <u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Német ABC – szavak, egyszerű mondatok olvasása, írása Mondatok bővítése határozókkal (hely) és melléknevekkel.	Egyszerű közlések, kérdések megértése, megválaszolása. Spontán beszélgetés kezdeményezése. Családdal, otthonnal kapcsolatos mondókák, versek tanulása, elmondása. Utasítások megértése, szóbeli visszajelzése. Egyszerű jelzők alkalmazása mondatokban. Barkochba-játék (tárgyak, tulajdonságok). Képek kiválasztása a hallott neve alapján. Ház, lakás lerajzolása. KIM-játék /látás/. Játék bababútorokkal. Tanulmányi séta, tudakozódás. <i>Látogatás a Helytörténeti Múzeumban. Használati tárgyak lerajzolása, megnevezése.</i> <i>Kiállítás az otthonról hozott régi használati tárgyakból.</i>	Magyar nyelv Világlátó/rajz Világlátó/környezetismeret

3. Témakör: A lakóhely, a közlekedés			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság kifejezőképesség</p> <p>Beszédképesség</p> <p>Hallott szöveg értése</p> <p>Olvasott szöveg értése</p> <p>Írástanítás</p>	<p>Lexikai ismeretek:</p> <p>A pontos cím. A helység német neve.</p> <p>Jellegzetes házak, épületek.</p> <p>Legfontosabb szárazföldi-, légi-és vízi járművek.</p> <p><u>Kommunikációs szándék:</u></p> <p>Csodálkozás, meglepődés kifejezése.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u></p> <p>Főnevek nemei</p> <p>Német ABC – szavak, egyszerű mondatok olvasása, írása</p> <p>Mondatok bővítése helyhatározóval.</p> <p>Eldöntendő kérdés-egyenes és fordított szórend.</p> <p>Igenlő és tagadó válasz „und” kötőelem használata.</p> <p>Határozatlan névelő (alanyeset).</p>	<p>Szókincsbővítés, aktivizálás.</p> <p>Hallott szöveghez kérdések alkotása és megválaszolása.</p> <p>Térbeli tájékozódás-helyhatározók használata.</p> <p>Egyszerű térbeli viszonyok megjelenítése rajzzal is.</p> <p>Névelőhasználat egyszerű mondatokban.</p> <p>Mondataalkotás képről.</p> <p>Egyszerű mondatokkal felvilágosítás, tudakozás.</p> <p>Memóriajáték.</p> <p>Nyelvjárási megfelelőik felismerése.</p> <p>Szólánc-játék a meglévő szókincsből.</p> <p>Daltanulás.</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Világlátó/rajz</p> <p>Ének-zene</p>

4. témakör: Az iskola, az osztályterem			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p>Énkép, önismeret</p> <p>Beszédképesség</p> <p>Hallott szöveg értése</p> <p>Olvasott szöveg értése</p> <p>Írástanítás</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u></p> <p>Az iskola neve.</p> <p>Berendezési tárgyak és iskolaszerek.</p> <p>Cselekvések az iskolában.</p> <p>Fontos utasítások.</p> <p>Számok 50 –ig.</p> <p><i>Beszélgetés hozott képekről: Az iskola régen és most.</i></p> <p><i>Nagyszülők mesélnek iskolai élményeikről.</i></p> <p><u>Kommunikációs szándék:</u></p> <p>Beszélgetés a nagyszülőkkel.</p> <p>Utasításoknak megfelelő reagálás.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u></p> <p>Német ABC – szavak, egyszerű mondatok olvasása, írása.</p> <p>Tagadás /kein/.</p> <p>Felszólító mondat.</p> <p>Tőszámnevek 50-ig, sorszámnevek 30-ig.</p>	<p>Játékok: Memória, bingó és lottójáték berendezési és az iskolában használt tárgyakkal.</p> <p>Szavak, egyszerű mondatok megértése</p> <p>Interjú készítése a nagyszülőkkel:</p> <p><i>Nagyszülők mesélnek iskolai élményeikről.</i></p> <p><i>Régen készült és mai felvételek összehasonlítása (azonosság és eltérés).</i></p> <p><i>Ima iskola előtt, iskola után.</i></p> <p>Mondókák, kiszámolók KIM-játékok (látás, tapintás, hallás)</p> <p>Képek rajzolása, színezése utasítás alapján.</p> <p>Órarend rajzos kitöltése.</p> <p>Játék /pantomim/</p> <p>Interjú készítése diákokkal</p> <p>Robotos játék (mozgásos tevékenység) a felszólító mód gyakorlásához.</p> <p>Számok és halmazok egymáshoz rendelése</p> <p>Egyszerű műveletek (+, -) végzése, eredmény megnevezése.</p> <p>Számkártya – játék.</p> <p>Játékok számokkal: (lottó, bingó, bumm, számkirály).</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Világlátó/környezetismeret, rajz</p> <p>Matematika</p> <p>Hittan</p>

5. témakör: Bevásárlás			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság kifejezőképesség</p> <p><i>Énkép, önismeret</i></p> <p><i>A tanulás tanítása</i></p> <p>Beszédképesség</p> <p>Hallott szöveg értése</p> <p>Olvasott szöveg értése</p> <p>Írástanítás</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u></p> <p>Üzletek a lakóhelyen, és a környéken.</p> <p>Legfontosabb élelmiszerek, ruhadarabok.</p> <p><i>A kis- és iskolás gyerekek népviselete.</i></p> <p><u>Kommunikációs szándék:</u></p> <p>Szituációs játékok.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u></p> <p>Német ABC – szavak, egyszerű mondatok olvasása, írása.</p> <p>Kérdő- és kijelentő mondat. Mondatbővítés melléknevekkel.</p>	<p>Érdeklődés.</p> <p>Az üzletek megnevezése</p> <p>A mindennapi életre jellemző egyszerű párbeszédalkotása.</p> <p>Tanulmányi séta.</p> <p>Élelmiszer-áruházak termékeit reklámozó újságok gyűjtése, plakátkészítés.</p> <p>Memóriakártyák készítése, játék.</p> <p>Minden érzékszervet aktivizáló feladatok megoldása:</p> <p>KIM-játékok (látás, tapintás, ízlelés, szaglás).</p> <p>A témához kapcsolódó szókinckönyvecske készítése.</p> <p>Eredeti pénz (EURO is) bemutatása.</p> <p>Játékpénz felhasználása a szituációs játékban.</p> <p>Öltöztetőbaba kivágása, utasításnak megfelelő felöltöztetése (népviseleti ruhadarabokkal is).</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Világító/környezetismeret, rajz</p>

6. témakör: Munkahely, foglalkozások			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság kifejezőképesség</p> <p><i>Énkép, önismeret</i></p> <p><i>Felkészülés a felnőttlétszerepeire</i></p> <p><i>A tanulás tanítása</i></p> <p>Beszédképesség</p> <p>Hallott szöveg értése</p> <p>Olvasott szöveg értése</p> <p>Írástanítás</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u></p> <p>Néhány kézműves foglalkozás és munkahely megnevezése.</p> <p><i>A parasztemberek napirendje, a paraszti munka legfontosabb eszközei, paraszti és kézműves szerszámok nyelvjárási megnevezése.</i></p> <p><u>Kommunikációs szándék:</u></p> <p>A szülők munkájának rövid ismertetése.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u></p> <p>Német ABC – szavak, egyszerű mondatok olvasása, írása.</p> <p>Tő- ill. egyszerű mondatok.</p>	<p>Képekről mondatalkotás.</p> <p><i>Interjú helybéli idősebb emberekkel.</i></p> <p><i>Látogatás a Helytörténeti Múzeumba (legfontosabb munkaeszközök megtekintése, megnevezése).</i></p> <p><i>Emberek és munkaeszközök párba állítása.</i></p> <p><i>Munkaeszközök jellemzése.</i></p> <p>Játék: barkochba, Amerikából jöttem.</p> <p>Dalok éneklése a foglalkozásokról.</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Ének-zene</p> <p>Világító/környezetismeret, rajz</p>

7. témakör: A múlt idő, természeti környezetünk			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Kezdeményezőképeség</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság</p> <p>kifejezőképeség</p> <p><i>Énkép, önismeret</i></p> <p><i>Egyetemes kultúra</i></p> <p>Beszédkézség</p> <p>Hallott szöveg értése</p> <p>Olvasott szöveg értése</p> <p>Írástanítás</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u></p> <p>Az évszakok.</p> <p>Hónapok és napok.</p> <p>Napirend.</p> <p>Az óra (fél és egész órák).</p> <p>Gyümölcsök, zöldségek és virágok a kertben.</p> <p>Háziállatok, néhány erdei és mezei állat.</p> <p>Az állatkert legismertebb állatai.</p> <p><i>Az állatok megnevezése, lehetőség szerint nyelvjárában is.</i></p> <p><u>Kommunikációs szándék:</u></p> <p>Információkérés-adás.</p> <p>Érdeklődés.</p> <p>Megnevezés, leírás.</p> <p>Kérdés, visszakérdezés.</p> <p>Helyesbítés.</p> <p><i>Játékállatok barkácsolása kukoricaszárból (tehenek, kecskék stb.)</i></p> <p><i>Hagyományos tojásfestés vagy karácsonyfa díszítése pattogatott kukoricával és aszalt szilvával-azok bemutatása.</i></p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u></p> <p>Mondatalkotás a „haben” és „sein” igékkel.</p> <p>Német ABC – szavak, egyszerű mondatok olvasása, írása.</p> <p>Az idő jelölése.</p>	<p>Egyszerű párbeszéd (bábokkal is).</p> <p>Képek sorba rendezése, önálló mondatalkotás.</p> <p>Időpont megnevezése.</p> <p>Kérdés-felelet játék.</p> <p>Hangok alapján állatok felismerése, megnevezése.</p> <p>Mondatok bővítése - szóban és írásban-melléknevekkel.</p> <p>Ünnephez köszöntő írása.</p> <p>Kívánságlista írása.</p> <p>Szókincs-könyvecskék készítése.</p> <p>Felfedezettő feladatok végrehajtása - KIM-játékok: (tapintás, szaglás, ízlelés).</p> <p>Saláták készítése.</p> <p>Anyag-és játékállatokkal állatkert kialakítása.</p> <p>A témához kapcsolódó dalok, versek, megtanulása, előadása.</p> <p>Óra készítése.</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Világlátó/ környezetismeret, technika, rajz</p>

8. Témakör: Szabadidő, hobbi			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Szociális kompetencia fejlesztése</p> <p><i>Testi és lelki egészség</i></p> <p><i>Egyetemes kultúra</i></p> <p>Beszédkézség</p> <p>Hallott szöveg értése</p> <p>Olvasott szöveg értése</p> <p>Írástanítás</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u></p> <p>Kedvencek.</p> <p>A szabadidő eltöltése.</p> <p>Kívánságok.</p> <p>Hobbik.</p> <p><u>Kommunikációs szándék:</u></p> <p>Kedvencek bemutatása.</p> <p>Beszélgetés a hobbikról.</p> <p>Kívánság kifejezése.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u></p>	<p>Kedvenc játékok megnevezése, bemutatása.</p> <p>Játékok (KIM, dominó, memória, barkochba)</p> <p>Hallott szöveg alapján kívánságlista</p> <p>Összeállítás, leírása.</p> <p>Mondatalkotás képről, párbeszédalkotása.</p>	<p>Magyar nyelv</p>

	Német ABC – szavak, egyszerű mondatok olvasása, írása Igék használata kijelentő mód, jelen idő minden számában és személyében. Tagadás.		
9. Témakör: Egészség			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció Szociális kompetencia Esztétikai-művészeti tudatosság kifejezőképesség <i>Testi és lelki egészség</i> <i>Egyetemes kultúra</i> Beszédkészség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írástanítás Kommunikációs kultúra alapjainak elmélyítése	<u>Lexikai ismeretek:</u> Testrészek. Az egészséges táplálkozás. Betegségek megelőzése. Az időjáráshoz illő ruházat. <u>Kommunikációs szándék:</u> Szituációs játékok: az orvosnál. <u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Német ABC – szavak, mondatok olvasása, írása. Mondatalkotás a <u>haben</u> és <u>seinigé</u> ekkel. A megtanult elválasztási szabályok alkalmazása.	Bábkészítés Dobókocka-játék (évszakok/időjárás - öltözködés). Képek gyűjtése, csoportosítása. Véleményalkotás. Témához kapcsolódó versek tanulása, éneklése.	Magyar nyelv Drámapedagógia Világlátó/környezetismeret, technika Ének-zene

10. témakör: Népköltészet, irodalom			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció Esztétikai-művészeti tudatosság kifejezőképesség <i>Egyetemes kultúra</i> Beszédkészség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése	Népköltés, rejtvények. Gyermeknépdalok, egyszerű mesék. <i>Kiszámolók, találós kérdések, közmondások, gyerek- és körjátékok megtanulása antológiákból, ill. a helyi gyűjtés alapján.</i> <i>Ismert helyi gyűjtésű rövid mesék.</i> <i>Gyermekimák.</i>	Mese, kiszámoló és vers olvasása, elmondása/eljátszása. <i>Reggeli, esti, étkezés előtti és utáni imák olvasása, elmondása.</i> <i>Találós kérdések, szólások, közmondások gyűjtése, lejegyzése, megoldása.</i> Népdalok, néptáncok tanulása, előadása. Bábozás. Nemzetiségi műsor összeállítása a tanultakból. <i>Mese-akadályverseny rendezése.</i>	Magyar nyelv Drámapedagógia

Továbbhaladási feltételek

A tanulók megtanulnak:

- szabadon 3 - 4 mondatot alkotni,
- a feldolgozott témákhoz egyszerű kérdéseket tenni, válaszokat és véleményeket formálni,
- segítő eszközökkel (báb, kép, tárgyak) egy ismert témához egy rövid párbeszédet alkotni,
- német betűket felismerni és a rövid mondatokat helyes hangsúllyal hangosan, és halkán olvasni,
- pontot és kérdőjelet a mondat végén alkalmazni,
- igéket kijelentő mód, jelen idő minden számában és személyében használni,
- helyes mondatot alkotni a „haben” és „sein” igékkel,
- egyszerű igékkel felszólítani,
- a mondatokat határozókkal bővíteni (idő, hely),
- a mondatokat melléknevekkel bővíteni,
- tagadni,
- a megtanult elválasztási szabályokat alkalmazni,
- 50-ig tőszámneveket és 30-ig sorszámneveket felsorolni,
- 3 - 4 verset elmondani, és három dalt elénekelni.

A tanulók értékelésének formái

1-2. évfolyam: bevezető szakasz

A *bevezető szakaszt* a német nemzetiségi nyelvórákon is az óvodára jellemző időigényesebb tevékenység- és tanulásszervezési formák határozzák meg.

Ennek a szakasznak céljai között első helyen áll az érdeklődés felkeltése, a motiváció kialakítása, a gyerekek sikerélményhez juttatása játékos tevékenységekkel. A tanulás folyamatát a minden érzékszervvel tanulás jellemzi (Lernen mit allen Sinnen). A nemzetiségismereti tartalmak közvetítése is cselekvésközpontú. Ezért különösen fontos, hogy hasonló, játékos feladatok végzését/megoldását követően kerüljön sor az értékelésre. Szóbeli értékelés, ellenőrzés minden órán történik. A szóbeli és írásbeli (szöveges) visszajelzés elsősorban dicséretet, bátorítást, buzdítást tartalmaz, de szükség esetén utal a gyengébb pontokra, javítandó területekre, s ösztönzi a gyerekeket nagyobb szorgalomra, kitartásra. A tanulási folyamatot összegző, a további tanulást elősegítő diagnosztikus értékelés történik szóban és írásban a fejezetek, illetve félév- és év végén.

3. évfolyam

Óraszám: 180 óra /év
5 óra / hét

Éves óraszám felosztása

Témakör sorszáma	Témakör	Óraszám
1.	Én és a családom	14 óra
2.	Az otthon, ahol én lakom	10 óra
3.	Lakóhely, a közlekedés	20 óra
4.	Az iskola, az osztályterem	18 óra
5.	A vásárlás	20 óra
6.	Munkahelyek, foglalkozások	18 óra
7.	A múltó idő, természeti környezetünk	22 óra
8.	Szabadidő, kedvenc időtöltésem	18 óra
9.	Egészség	16 óra
10.	Népköltészet, irodalom	24 óra
Összes óraszám:		180 óra

Belépő ismeretek és készségek

Beszédértés, beszédképesség

A tanulók megtanulnak:

- olvasott szöveget értelmezni,
- megértési nehézségeknél kérdéseket tenni,
- ismert szövegekből információt nyerni és továbbadni,
- utasításokra és kérdésekre helyesen válaszolni,
- saját kívánságokat, érzéseket, ötleteket és felszólításokat megformálni,
- dialógus formájában személyes kapcsolatot építeni,
- a válaszokban mód-, hely-, és időhatározókat alkalmazni,
- saját élményről két-három mondatban mesélni,
- az év során kb. 200 új szót,

Olvasás és szövegértés

- helyes kiejtéssel szavakat, szócsoportokat és mondatokat hangosan és halkán olvasni,
- egyszerű szövegekből az információkat megérteni, és kérdésekre válaszolni,

Írás és írásbeli készség

- életkoruknak megfelelő nyomtatott és írott szövegeket hiba nélkül leírni,
- az írásjeleket a mondat végén értelemszerűen használni, rövid diktálást egyszerű szavakkal leírni,
- főneveket nagybetűvel írni.

Nyelvhelyesség és helyesírás

- egyszerű, gyakorolt mondatmodellekkel gondolatokat jelen időben kifejezni,
- a „haben” és a „sein” igékkel jelen időben egyes és többes számban bánni,
- birtokviszonyt birtokos névmással kifejezni,
- gyakran használt igékkel felszólítani,

- tagadni és elutasítani,
- a mondatokat mód-, hely, és időhatározóval bővíteni,
- a „gehören” igével birtokviszonyt kifejezni,
- 100 tószámneveket és 60-ig sorszámneveket számolni.

1. témakör: Én és a családom			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p><i>Énkép, önismeret</i></p> <p><i>Tanulás tanítása</i></p> <p>Beszédképesség</p> <p>Hallott szöveg értése</p> <p>Olvasott szöveg értése</p> <p>Írásbeli készség</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u></p> <p>Képességek, tulajdonságok és érdeklődés bemutatása.</p> <p>Kívánságok és elutasítás kifejezése.</p> <p>Család, családtagok, a szűkebb rokonság (nagybácsi, nagynéni, unokatestvérek) bemutatása.</p> <p>Hétköznapi szokások ismertetése.</p> <p><u>Kommunikációs szándék kifejezése</u></p> <p>Köszönés, bemutatkozás, családtagok, a szűkebb rokonság, a hétköznapi és ünnepnapok bemutatása.</p> <p>Kívánságok és elutasítás kifejezése.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u></p> <p>Kijelentő és kérdő mondat.</p> <p>Birtokviszony kifejezése birtokos névmással.</p> <p>möchten ragozása.</p>	<p>Üdvözlés, elköszönés sokféleképpen.</p> <p>Mindennapi életre jellemző egyszerű párbeszéd alkalmazása.</p> <p>Dialógus formájában személyes kapcsolat építése.</p> <p>Közlések, kérdések megértése, megválaszolása. Családi fotóalbum készítése.</p> <p>Kártyajáték /családtagok nevével/.</p> <p>Családfa elkészítése nagyszülőig.</p> <p>Családtagok köszöntése, jókívánságok megfogalmazása dallal, verssel, mondókával.</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Világító /rajz, technika</p> <p>Ének - zene</p>

2. témakör: Az otthon, ahol én lakom			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p><i>Énkép, önismeret</i></p> <p><i>A tanulás tanítása</i></p> <p>Beszédképesség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írásbeli készség</p> <p>A tanuláshoz szükséges koncentrációs képességek fejlesztése</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u> Lakóház, lakás. Berendezési és használati tárgyak leírása. A saját szoba bemutatása.</p> <p><u>Kommunikációs szándék:</u> Állítások megfogalmazása.</p> <p>Tetszés és nem tetszés kinyilvánítása.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Térbeli tájékozódás helyhatározók használata.</p>	<p>Állítások megfogalmazása. Tetszés és nem tetszés kinyilvánítása. Beszélgetés képekről. Memória- és lottójáték berendezési és használati tárgyakkal. Ház, lakás lerajzolása. Ház, lakás bemutatása egyszerű mondatokkal. Játék bababútorokkal.</p> <p>Játék- KIM-játék / látás /, kitalálás, emlékezetfejlesztős.</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Világlátó/rajz</p>

3. témakör: Lakóhely, a közlekedés			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Beszédképesség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írásbeli készség</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u> A fontosabb intézmények, épületek és nevezetességek a községben vagy a városban. Tájékozódás a lakóhelyen.</p> <p><u>Kommunikatív ismeretek:</u> Csodálkozás, meglepődés kifejezése.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Határozott és határozatlan névelők. Mondatbővítés helyhatározóval.</p>	<p>Egyszerű közlések megértése. Beszélgetés.</p> <p>Épületek megnevezése, jellemzése.</p> <p>Interjú. A faluról, városról készített videofilm megtekintése. Tanulmányi séta.</p> <p>Közismert épületek kirakással – Puzzle – játék.</p> <p>Információk kezelése.</p> <p>Instrukciók követése, látottak leírása.</p> <p>Játék: kitalálás.</p> <p>Rajzolás- képleírás egyszerű szerkezetekkel.</p> <p>Daltanulás.</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Világlátó/rajz</p> <p>Ének-zene</p>

4. témakör: Az iskola, az osztályterem			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p><i>Énkép, önismeret</i></p> <p>Beszédképesség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írásbeli készség</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u> Az iskolaépület, az udvar bemutatása. A tantárgyak és a tanítás Berendezési tárgyak, iskolaszerek. Hetesi feladatok. A számok 100-ig.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Tagadás /kein / Birtokviszony kifejezése „gehören” igével. Felszólítások megfogalmazása Tőszámnevek 100-ig, sorszámnevek 60-ig.</p>	<p>Mondatalkotás. Minden érzékszervet aktivizáló feladatok megoldása - KIM-játékok (látás, tapintás, hallás). Képek rajzolása, színezése utasítás alapján. Órarend rajzos kitöltése.</p> <p>Számok és halmazok egymáshoz rendelése. Egyszerű műveletek (+, -, x, :) végzése, eredmény megnevezése. Számkártya -játék. Játékok számokkal (lottó, bingó, bumm, számkirály). Kommunikatív tevékenységek. Képleírások. Játék- emlékeztetőfejlesztő, nyelvi ismereteket ismétlő, rajzolás. Robotos játék Mozgásos tevékenység (a felszólító mód gyakorlására).</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Világító/rajz</p>

5. témakör: A vásárlás			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p><i>Énkép, önismeret</i></p> <p>Beszédképesség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írásbeli készség</p> <p>Kreativitás fejlesztése</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u> Az áruházak osztályainak megnevezése.</p> <p><u>Kommunikációs szándék:</u> Rövid párbeszéd, szituációs játékok. <u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Melléknevek. Kérdő- és kijelentő mondat.</p>	<p>Érdeklődés. A mindennapi életre jellemző egyszerű párbeszédalkotása. Kérések, kívánságok kifejezése. Tanulmányi séta Az áruházban található üzletek/ az áruház osztályainak megnevezése. Áruházak termékeit reklámozó újságok gyűjtése. Plakátkészítés. Memóriakártyák készítése, játék KIM-játékok (tapintás, látás). A témához kapcsolódó szókinckönyvecske készítése. Eredeti pénz (EURO is) bemutatása. Játékpénz felhasználása a szituációs játékban. Öltöztetőbaba kivágása, utasításnak megfelelő felöltöztetése. (<i>népviseleti ruhadarabokkal is</i>).</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Világító/rajz, technika</p>

6. témakör: Munkahely, foglalkozások			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p><i>Énkép, önismeret,</i></p> <p><i>Felkészülés a felnőttléti szerepeire</i></p> <p><i>A tanulás tanítása</i></p> <p>Beszédképesség</p> <p>Hallott szöveg értése</p> <p>Olvasott szöveg értése</p> <p>Írásbeli készség</p> <p>Információs kultúra fejlesztése (gyűjtőmunka)</p> <p>Gondolkodási képességek fejlesztése (rendszerzés, összehasonlítás)</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u></p> <p>A szülők foglalkozása</p> <p>Ismert kézműves és divatos foglalkozások leírása.</p> <p>Álomfoglalkozások.</p> <p><i>Szakmák a családban/ az adott településen régen és ma.</i></p> <p><u>Kommunikációs szándék:</u></p> <p>Párbeszéd kezdeményezése.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u></p> <p>Tő- ill. egyszerű mondatok.</p> <p>Módhatározók alkalmazása.</p>	<p>Érdeklődés.</p> <p>Képekről mondatalkotás.</p> <p>Játék (barkochba, Amerikából jöttem).</p> <p>Dalok éneklése a foglalkozásokról.</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Világlátó/ környezetismeret, rajz, technika</p> <p>Ének - zene</p>

7. témakör: A múlt idő, természeti környezetünk			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció Kezdeményezőképeség</p> <p><i>Énkép, önismeret</i></p> <p><i>Felkészülés a felnőttélet szerepeire</i></p> <p><i>Egyetemes kultúra</i></p> <p>Beszédképesség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írásbeli készség</p>	<p>Lexikai ismeretek: Az évszakok váltakozása. A természet változásainak leírása. A legfontosabb kerti-, szántóföldi és házimunka megnevezése. Az időjárás megfigyelése. A legfontosabb kerti-, mezei virágok, zöldség és gyümölcsfajták felismerése és megnevezése. A legismertebb házi-, mezei-, erdei és vadállatok rövid leírása (pl.: kinézete, tápláléka, lakóhelye). Napirend elmesélése.</p> <p><u>Kommunikációs szándék:</u> Információkérés-adás. Érdeklődés. Megnevezés, leírás. Kérdés, visszakérdezés. Helyesbítés.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Helyhatározók. Melléknevek. Elválasztás szabályai. Hely- és módhatározók, melléknevek. Időhatározók alkalmazása. Az idő jelölése.</p>	<p>Kérdés-felelet. Egyszerű párbeszéd. Képek sorba rendezése, önálló mondatalkotás. Hangok alapján állatok felismerése, megnevezése. Állatnevek, ill. egyszerű mondatok leírása /diktálás/. Mondatok bővítése - szóban és írásban- mód- és időhatározókkal. A témához kapcsolódó dalok, versek, megtanulása, előadása. Dobókocka-játék (évszakok/időjárás-munkák). KIM-játékok (tapintás, szaglás, ízlelés). Saláták készítése. Szókincs-könyvecskék készítése. Anyag-és játékállatokkal állatkert kialakítása. Barkácsolás (Óra készítése). Szövegértés ellenőrzése hallott szöveg alapján- több érzékszervet aktivizáló feladat. Kreatív tevékenységek- rajzolás.</p>	<p>Magyar nyelv Világlátó/rajz</p>

8. témakör: Szabadidő, kedvenc időtöltésem			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Szociális kompetencia</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság</p> <p>kifejezőképesség</p> <p><i>Testi és lelki egészség</i></p> <p>Beszédképesség</p> <p>Hallott szöveg értése</p> <p>Olvasott szöveg értése</p> <p>Írásbeli készség</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u> Meghívó írása. Beszámoló a hétvégéről. A szabadidő eltöltése. Saját kedvenc időtöltés leírása. <i>Gyerekjátékok.</i> <i>Ügyességi játékok.</i></p> <p><u>Kommunikációs szándék:</u> Kívánság kifejezése</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Igék használata kijelentő mód, jelen idő minden számában és személyében. Állítás-tagadás.</p>	<p>Élménybeszámoló két-három mondatban.</p> <p>Kívánságok, ötletek megfogalmazása.</p> <p>Kívánságlista összeállítása, leírása.</p> <p>Mondatalkotás képről, párbeszéd alkotása, önálló mondatalkotás.</p> <p>Rejtvények megoldása.</p> <p>Játékok (dominó, memória, barkochba)</p> <p>Játék a szabadban, a tornateremben</p> <p>Bábkészítés, bábozás.</p> <p>Dobókocka-játék (évszakok/időjárás, szabadidős tevékenység).</p> <p>Témához kapcsolódó versek tanulása, dalok éneklése.</p>	<p>Magyar nyelvi</p> <p>Drámapedagógia</p> <p>Testnevelés</p>

9. témakör: Egészség			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Szociális kompetencia</p> <p><i>Testi és lelki egészség</i></p> <p>Beszédképesség</p> <p>Hallott szöveg értése</p> <p>Olvasott szöveg értése</p> <p>Írásbeli készség</p> <p>Kommunikációs kultúra alapjainak elmélyítése</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u> A legfontosabb testrészek megnevezése. Egyes betegségek megnevezése(pl.: nátha, fejfájás, hasfájás). Az orvosi rendelőben – szerepjáték. Fogorvosnál. Gyógyszertár. Gyógyítás régen és ma. Gyógymódok, babonák.</p> <p><u>Kommunikációs szándék:</u> Segítségkérés, javaslat.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Mondatalkotás a haben és sein igékkel. Birtokos névmás. A megtanult elválasztási szabályok alkalmazása.</p>	<p>Véleményalkotás.</p> <p>Szituációs játék.</p> <p>Gyógynövények gyűjtése, bemutatása.</p> <p>Témához kapcsolódó párbeszéd olvasása, tanulása, írása; dalok éneklése.</p>	<p>Magyar nyelv</p> <p>Világlátó/környezetismeret</p> <p>Drámapedagógia</p> <p>Ének - zene</p>

10. témakör: Népköltészet, irodalom			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Egyetemes kultúra</i> Beszédkészség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése	Rejtvények, nyelvtörők. Találós kérdések, nyelvtörők, közmondások, versek és mesék, gyerekjátékok.	Mese, nyelvtörő, kiszámoló, szólás-mondás és vers olvasása, elmondása/ eljátszása. <i>Mese-akadályverseny rendezése. Találós kérdések, szólások, közmondások gyűjtése, lejegyzése.</i>	Magyar nyelv Drámapedagógia Ének-zene Testnevelés (néptánc)

Továbbhaladási feltételek

Legyen képes a tanuló:

- a feldolgozott témakörökben tájékozódni, információt szerezni és továbbadni.
- az elutasítást és tagadást kifejezni,
- a feldolgozott és gyakorolt 8-10 mondatos szövegeket helyes kiejtéssel olvasni,
- a megtanult szavakat helyesen leírni,
- a nyomtatott és írt szövegeket hibátlanul leírni,
- az elválasztási szabályokat helyesen alkalmazni,
- diktálást, mely egyszerű szavakból és mondatokból áll, hibátlanul leírni,
- a „haben” és „sein” „igéket és más tanult igéket egyes és többes számban biztosan alkalmazni,
- 4 új dalt vagy verset (kettőt nyelvjárásban) megtanulni és egy rövid történetet elmesélni,
- 4 új gyermekjátékot eljátszani és szólásokat, kifejezéseket felismerni.

4. évfolyam

Óraszám: 180 óra /év

5 óra / hét

Éves óraszám felosztása

Témakör sorszáma	Témakör	Óraszám
1.	Az otthon, a család	15 óra
2.	Az iskola, iskolai tevékenységek	15 óra
3.	Lakóhely, közlekedés	15 óra
4.	Hobbi, szabadidős tevékenységek	18 óra
5.	A természet világa, környezetünk	17 óra
6.	Egészség, higiénia	15 óra
7.	Népköltészet, irodalom	22 óra
8.	Az egyszerű mondat. Mondatfajták	15 óra
9.	Az ige	16 óra
10.	A főnév	16 óra
11.	A melléknév	16 óra
Összes óraszám:		180 óra

Belépő ismeretek és készségek

Beszédértés és beszéd

- Egyszerű megnyilatkozások kérdések és feleletek megértése és arra való reagálás.
- Egyszerű kijelentések, kérések, kívánságok, kérdések, feleletek megfogalmazása.
- Dialógusok.
- Felszólításokra reagálás szóban, valamint utasítások adása.
- A köszönés és búcsúzkodás formái.
- Köszönés, bemutatkozás, bemutatás.
- Kapcsolatok kialakítása.
- Egyszerű felvilágosítások/ információk kérése.
- Információk adása, illetve továbbadása.
- Tetszés – nem tetszés – kifejezése, bocsánatkérés.
- Köszönet és jókívánság kifejezése.
- Személyekkel kapcsolatosan információk adása.
- Egyszerű tulajdonviszonyok kifejezése.
- Beszéd adott témáról.
- Személyes és közös élmények elmesélése.
- Saját vélemény kifejtése.
- Közlések megfogalmazása.

Olvasás, szövegértés

- Felolvasás és néma olvasás.
- Helyes és pontos kiejtés felolvasásnál.
- Olvasás helyes ritmusban, értelmes hangsúlyozás.
- Az értő olvasás fejlesztése.
- Egyszerű szövegekből információk nyerése és visszaadása.
- A gyerekek korának megfelelő hétköznapi és közérdekű (gyakorlati) szövegek feldolgozása.
- Bevezetés szótárak és kézikönyvek használatába.

Írás és íráshasználat

- Mondatok és rövid szövegek másolása és leírása.
- Megnyilatkozások leírása.
- Saját gondolatok kifejezése.
- Képleírás, képtörténetek fogalmazása, írása.

Nyelvhasználat és helyesírás

- A német helyesírás legfontosabb szabályainak elsajátítása.
- A tanult és a begyakorolt szerkezetek alkalmazása.
- A főnevek neme és száma.
- Egyszerű igék Indikativ Präsens alakja.
- A „haben” és a „sein” igék.
- Egyszerű igék felszólító módú alakja.
- Az összetett múltidő (Perfekt) bevezetése.
- A „gehören” ige és a személyes névmás részes esete.
- A testápolással kapcsolatos visszaható igék alkalmazása.
- Az alany és állítmány szerepe a mondatban.
- Az egyszerű mondat.
- A tagadás.

1. témakör: Az otthon, a család			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció Szociális kompetencia Esztétikai-művészeti tudatosság kifejezőképesség <i>Énkép, önismeret</i> Beszédkészség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írásbeli készség	<u>Lexikai ismeretek:</u> A család és a családtagok. Rokoni kapcsolatok. <i>Képek a családi albumból.</i> Generációk együttélése. Gyerekek jogai régen és ma. Munka a családban, családtagok foglalkozása. Otthoni tevékenységek. Munkamegosztás a családban – bevásárlás, takarítás. Az otthon és környéke. Berendezési- és használati tárgyak. Családi ünnepek – születésnap, névnap. Egyházi ünnepek – Karácsony. Dalok, versek hozzájuk kapcsolódóan. <i>Játékok: pl. a húsvéti tojásokkal.</i> <i>Karácsonyi és húsvéti ajándékok készítése, sütése (fonott kalács, mézeskalács figura).</i> Étkezési szokások, ételek. <u>Kommunikációs szándék kifejezése:</u> <i>Családi és egyházi ünnepek (néhányról beszélgetni, amelyekhez kapcsolódóan van a tanulóknak véleményük).</i> <i>Régi fényképek, amelyek ezekhez</i>	Üdvözlés, elköszönés sokféleképpen. Mindennapi életre jellemző egyszerű párbeszéd alkalmazása. Alkalmazása. Dialógus formájában személyes kapcsolat építése. Közlések, kérdések megértése, megválaszolása. Családi fotóalbum készítése. Családfa elkészítése nagyszülőkig. Kártyajáték /családtagok nevével/. Kockajáték (családtagok és hétköznapi tevékenységek /munkák). Memória- és lottójáték berendezési és használati tárgyakkal. Ünnepekhez kapcsolódó történetek, versek feldolgozása. Barkácsolás: Karácsonyi és húsvéti ajándékok készítése, sütése (fonott kalács, mézeskalács figura). Tojásfestés.	Magyar nyelv Hittan Rajz, technika Ének-zene

	<p>az ünnepekhez kapcsolódnak, nagyszülők élményei.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Kijelentő és kérdő mondat. Birtokviszony kifejezése birtokos névmással möchten ragozása.</p>	<p>Családtagok köszöntése, jókívánságok megfogalmazása dallal, verssel, mondókával.</p> <p>Receptek. Főzőnap /helyi specialitások készítése/.</p>	
--	---	---	--

2. témakör: Az iskola, iskolai tevékenységek			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció Szociális kompetencia Kezdeményezőképeség kompetencia Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p><i>Énkép, önismeret</i></p> <p>Beszédképesség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írásbeli készség</p> <p>A tanuláshoz szükséges koncentrációs képességek fejlesztése</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u> Az iskola és környéke. Az osztályterem és berendezési tárgyai. Munka az iskolában, a tanulás, egy tanítási nap, a tanárok, a diákok. Tanítási órák, tantárgyak, órarend.. Iskolán kívüli foglalkozások – szakköri foglalkozások. Viselkedés felnőttekkel és egymással szemben. Iskolai ünnepek.</p> <p><u>Kommunikációs szándékok:</u> Állítások megfogalmazása. Tetszés és nem tetszés kinyilvánítása.</p> <p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Térbeli tájékozódás: helyhatározók, előjárósók használata. A főnevek nemének és számának felismerése.</p>	<p>Iskola bemutatása egyszerű mondatokkal. Iskola lerajzolása. KIM-játékok (látás, tapintás, hallás) Képek rajzolása, színezése utasítás alapján. Memória- és lottójáték az osztályterem berendezési tárgyaival. Órarend rajzos kitöltése. Állítások megfogalmazása a tanításról, a tanárokról és a diákokról. Tetszés és nem tetszés kinyilvánítása az iskolán kívüli (szakköri) foglalkozásokról.</p>	<p>Magyar nyelv Rajz</p>

3. témakör: Lakóhely, közlekedés			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció Szociális kompetencia Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p>Beszédképesség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írásbeli készség</p> <p>Gondolkodási képességek fejlesztése (rendszerzés,</p>	<p><u>Lexikai ismeretek:</u> A lakóhely és lakói. A lakóhely és környéke. Képek a lakóhely életéből. Faluk, város. Házak, épületek, közintézmények. Munkalehetőség. Utca. Közlekedés, közlekedési eszközök.</p> <p><u>Kommunikációs szándékok:</u></p>	<p>Tanulmányi séták, tudakozódás. Egyszerű közlések megértése. Beszélgetés – interjú. Épületek megnevezése, jellemzése. Közismert épületek kirakással – Puzzle –játék. A faluról, városról készített videofilm megtekintése.</p>	<p>Magyar nyelv Technika Természetismeret</p>

összehasonlítás)	Egyszerű közlések megértése, azokra reagálás. Beszélgetés a faluról és a városról.	Várostervezés/ építés (dobozokból)- közlekedési táblák készítése.	
	<u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Főnevek és mellénevek gyűjtése, helyes leírása.		

4. témakör: Nemzetiségünkről, Az élet régen és ma. Együttélés más népekkel			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi/idegen nyelv kommunikáció Szociális kompetencia Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Egyetemes kultúra</i> <i>Énkép, önismeret</i> <i>Európai azonosságtudat- egyetemes kultúra</i> Beszédkészség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írásbeli készség Tanulás- kitekintés a németajkú országokra – népismeret fejlesztése	Kommunikációs szándékok: Érdeklődés. Nyelvi fogalomkörök: „gehören” igével birtokviszony kifejezése. A személyes névmás birtokos esete.	Mondatalkotás. Történetek/ anekdoták megértése. Érdeklődés. Tabló készítése. <i>Barkácsolás (esztergált fatárgyak készítése).</i>	Magyar nyelv Természetismeret: németajkú országok Rajz, technika

5. témakör: A természet világa			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi/idegen nyelv kommunikáció Szociális kompetencia Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség Digitális kompetencia fejlesztése <i>Környezettudatosságra nevelés</i> Beszédkészség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írásbeli készség	Lexikai ismeretek: A bennünket körülvevő természet. Az évszakok jellemzői, természet, időjárás a kerti-, szántóföldi- és házimunka vonatkozásában. Az ember alkalmazkodása a természethez, az időjáráshoz: Ruházat, időjárástól függő munkák, tevékenységek. A növények és az állatok jelentősége az emberek számára. A legismertebb kerti-, mezei-, és erdei virágok, zöldségfélék, gyümölcsök.	Egyszerű párbeszéd. Hangok alapján állatok felismerése, megnevezése. Szókincs-könyvecskék készítése. Állatnevek, ill. egyszerű mondatok leírása /diktálás/. Információkeresés (Internet). Képek sorba rendezése, önálló mondatalkotás. Mondatok bővítése / szóban és írásban/ mód-, hely- és időhatározókkal. Dobókocka-játék (évszakok/időjárás-munkák). Öltöttetőbaba utasításnak/időjárásnak megfelelő	Magyar nyelv Rajz Technika Informatika Ének-zene

	Háziállatok, néhány erdei és mezei állat, állatok az állatkertben. Az ember mint a természet formálója – természet- és környezetvédelem. Szólások, közmondások, dalok és versek a természet szépségéről. <u>Nyelvi fogalomkörök:</u> A tanult szókincs szavainak helyes leírása. Elválasztás szabályai. Hely- és módhatározók. Melléknévek.	felöltöztetése, bemutatása. KIM-játékok (tapintás, szaglás, ízlelés). Saláták készítése. A témához kapcsolódó szólások, közmondások, dalok, versek megtanulása, előadása.	
--	--	---	--

6. témakör: Egészség, higiénia			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció Szociális kompetencia Kezdeményezőképeség kompetencia Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség <i>Környezettudatosságra nevelés</i> <i>Testi és lelki egészség</i> <i>Énkép, önismeret</i> Beszédkészség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írásbeli készség Információs kultúra fejlesztése (gyűjtőmunka)	<u>Lexikai ismeretek:</u> Testápolás, higiénia. A helyes táplálkozás. A helyes öltözködés. A helyes időbeosztás. Sport, munka, pihenés. Betegségek megelőzése. Tetrészek, néhány betegség. Az orvosnál / fogorvosnál, gyógyszerárban. Régi és új gyógyszerek, gyógy módok. Az egészséggel kapcsolatos közmondások, mesék. <i>Gyógynövények.</i> <u>Kommunikációs szándékok:</u> Felszólítás, kérés, beleegyezés, bocsánatkérés. Véleményalkotás. <u>Nyelvi fogalomkörök:</u> A testápolással kapcsolatos visszaható igék alkalmazása. Mondatalkotás a <u>haben</u> és <u>sein</u> igékkel Birtokos névmás. A megtanult elválasztási szabályok alkalmazása. Tagadás.	Véleményalkotás. Fogalmazás írása. Szituációs játék. Plakát készítése. Gyógynövények gyűjtése, bemutatása.	Magyar nyelv Rajz, technika Természetismeret

7. témakör: Népköltészet, irodalom			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi/idegen nyelvi kommunikáció Szociális kompetencia Kezdeményezőképeség Esztétikai-művészeti	<u>Lexikai ismeretek:</u> Elbeszélések, mesék, versek, népdalok és olvasmányok a német irodalomból.	Elbeszélések, mesék, versek, népdalok, kiszámoló olvasása, elmondása/ eljátszása. Találós kérdések, szólások,	Magyar nyelv Drámapedagógia Testnevelés

<p>tudatosság kifejezőképesség</p> <p>Énkép, önismeret</p> <p>Európai azonosságtudat egyetemes kultúra</p> <p>Beszédképesség</p> <p>Hallott szöveg értése</p> <p>Olvasott szöveg értése</p>	<p>és</p> <p>Ismert helyi mesék, történetek nyelvjárásban és/ill. irodalmi német nyelven.</p> <p>A korosztálynak megfelelő történetek előadása nyelvjárásban.</p> <p>Magyarországi német szerzők műveiből.</p> <p>Mese – és daltanulás nagyszülőkkel.</p> <p>Magyarországi német írók, költők meghívása, akik gyerekeknek írnak. Népdalok tanulása.</p> <p><u>Kommunikációs szándékok:</u> Beszélgetés/vélemény kinyilvánítása német irodalmi művekről, dalokról.</p>	<p>közmondások gyűjtése, lejegyzése.</p> <p>Népdalok, néptáncok tanulása, előadása.</p> <p>Vers- és prózamondó- és népdalverseny.</p> <p>Bábozás.</p> <p>Nemzetiségi műsor összeállítása a tanultakból.</p> <p>Mese-akadályverseny rendezése.</p>	<p>(néptánc)</p>
---	---	---	------------------

8. témakör: Az egyszerű mondat, mondatfajták			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelv kommunikáció</p> <p>Beszédképesség</p> <p>Hallott szöveg értése</p> <p>Olvasott szöveg értése</p> <p>Írásbeli készség</p>	<p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Kijelentő mondat. Kérdő mondat – eldöntendő – kiegészítő – a kérdőszavak. Felszólító mondat. Mellékmondatok (...weil).</p> <p><u>Kommunikációs szándékok:</u> Állítások, tagadások, kérdések (kérdőszavas, eldöntendő) és felszólítások megfogalmazása.</p>	<p>Képekről mondatalkotás szóban és írásban. Mondatok kiegészítése, folytatása (weil ...) Játék a mondatokkal: - képről igaz-hamis állítások (kijelentő m.) - barkochba (kérdő m.) - robotos játék (felszólító m.).</p>	<p>Magyar nyelv</p>

9. témakör: Az ige			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelv kommunikáció</p> <p>Beszédképesség</p> <p>Hallott szöveg értése</p> <p>Olvasott szöveg értése</p> <p>Írásbeli készség</p>	<p><u>Nyelvi fogalomkörök:</u> Jelen idő / Präsens. Tőhangzó-váltós igék jelen idejű ragozása (Umlaut, Brechung). Az egyszerű múlt idő (Präteritum). Az összetett múlt idő (Perfekt). A felszólító mód.</p>	<p>Játékok az igeragozás, a múlt idők és a felszólító mód gyakorlásához: - pantomim - activity - robotos játék. Szövegek kiegészítése, átalakítása. Múlt idejű szövegek olvasása. Élménybeszámoló szóban és írásban.</p>	<p>Magyar nyelv</p>

10. témakör: A főnév			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi/idegen nyelv</p>	<p>A főnév egyes és többes</p>	<p>Játékok a főnevek</p>	<p>Magyar nyelv</p>

kommunikáció Beszédkészség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írásbeli készség	számú alakjai. A főnév alany-, tárgy- és részes esete. A leggyakoribb tárgy- és részes esettel álló eljárások.	gyakorlásához: - kártyajátékok - activity. Mondatok kiegészítése szóban és írásban. 6-8 mondatból álló rövid fogalmazás készítése.	
---	--	--	--

11. Témakör: A melléknév			
Fejlesztendő kompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi/idegen nyelv kommunikáció Beszédkészség Hallott szöveg értése Olvasott szöveg értése Írásbeli készség	<u>Nyelvi fogalomkörök:</u> A melléknév mint állítmány (ragozatlan). A melléknév mint határozó (ragozatlan). A melléknév fokozása.	Emberek, tárgyak összehasonlítása (azonosság, különbség) szóban és írásban.	Magyar nyelv

Továbbhaladási feltételek

- Egyszerű nyelvi kapcsolat teremtése és a beszédhelyzetnek megfelelő 4-5 mondatos párbeszéd folytatása.
- Ismert témákkal kapcsolatban kérdések feltevése, a feltett kérdésekre értelem szerinti egyszerű válaszok megfogalmazása.
- Ismert témában, olvasott szöveggel, képpel, eseménnyel, vagy élménnyel kapcsolatban tanári segítséggel néhány összefüggő mondat elmondása.
- Beszélgetés tanári és tanulói kérdések alapján egy olvasott szövegről.
- Adott kérdések alapján szövegrészek kikeresése.
- Egyszerű szavakból és rövid mondatokból álló tollbamondás írása.
- A tárgyalt témákkal kapcsolatban valóságos vagy szimulált beszédhelyzetben.
- Gondolatok kifejezése néhány mondatban és 6-8 mondatból álló rövid fogalmazás írása.
- A tanult szókincs szavainak helyes leírása.
- A főnevek nemének és számának felismerése.
- Egyszerű igék kijelentő mód jelen idejének biztos alkalmazása.
- Egyszerű igék felszólító módú alakja.
- A tagadás formáinak ismerete.
- 12 mondóka, közmondások és 3 versike elmondása.
- 10 ének ismerete.
- Rövid történetek, egy irodalmi prózakivonat vagy egy 6-8 mondatos anekdota bemutatása.

A tanulók értékelésének formái

3-4. évfolyam: kezdő szakasz

A *kezdő szakasz* fő célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának folyamatos fejlesztése. Fontos a német nyelv tanulásához való pozitív hozzáállás, a motiváció és az érdeklődés növelése, a tanulók életkori sajátosságából adódó megismerési és tanulási vágy megtartása és növelése, valamint a gyerekek kreativitásának fejlesztése.

A tanulók élmények alapján nyernek betekintést a magyarországi németek jelenébe és múltjába. Fontos, hogy az élmények hatásaként maguk is indíttatást kapjanak játékok, dalok, mondókák gyűjtésére, megtanulására.

Ebben az életkorban, képzési szakaszban a következő nyelvi fejlesztési célok fontosak:

- a szövegértés fejlesztése (beszédértés)
- a beszéd fejlesztése (interakció, összefüggő beszéd)
- a szövegértés fejlesztése (olvasás)
- az írás fejlesztése

Mivel a nyelv megtanulásának a középpontjában tehát a beszéd, a kerettantervi célok között első helyen a beszédértés és beszédképesség fejlesztése áll, ezért a tanulókat elsősorban ezekből az alapkészségekből kell értékelni. Mind a négy alapképesség területén a fejlesztés a fokozatosság elve alapján történik. E folyamatnak – és folyamatosságnak – következtében szükséges az olvasás, szövegértés, az írás és íráshasználat értékelése is. A tanórai szóbeli és írásbeli (szöveges, érdemjeggyel történő) értékelés – melynek szempontjait a diákok ismerik – pozitív, kiemeli az eredményességet, a fejlődést, a pozitív változást. Nem a hiányosságokat sorolja fel, hangsúlyozza, hanem mindazt, amire a tanulók már képesek. Az értékelés segíti ahhoz a diákokat, hogy sikeresek és eredményesek legyenek az akadályok leküzdésében, a hiányok pótlásában. A tanulási folyamatot összegző, a további tanulást elősegítő diagnosztikus értékelés történik szóban és írásban a fejezetek, illetve félév- és év végén.